

**Betreft: Ongevraagd advies slachtoffers van huiselijk geweld.
 Uitgebracht d.d. 25 april 2013 door de Adviesraad WMO Leiden**

I. Inleiding

Om uitvoering te kunnen geven aan één van de speerpunten in zijn werkplan 2012, heeft binnen de Adviesraad afgelopen jaar een werkgroep zich georiënteerd op het onderwerp slachtoffers van huiselijk geweld. De opdracht was als volgt geformuleerd: Ga na of er voldoende opvang is zoals in prestatieveld 7 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) geformuleerd staat. De werkgroep heeft zich gefocust op vrouwen in de opvang, maar gerealiseerd wordt dat huiselijk geweld veel breder is (kindermishandeling, ouderenmishandeling, eer gerelateerd geweld e.d.). In de preventieve sfeer worden verschillende middelen ingezet om huiselijk geweld te (h)erkennen en te stoppen. Voorbeelden hiervan zijn de kindertelefoon, het steunpunt huiselijk geweld, Centrum voor Jeugd en Gezin, training en scholing aan hulpverleners in de eerste lijn gezondheidszorg e.d. Om een goede indruk te krijgen van de huidige situatie in de opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld en om risico's en kansen te kunnen inventariseren, heeft de Adviesraad aanvullend op zijn eigen oriëntatie werkbezoeken afgelegd bij en gesprekken gevoerd met:

- directie en cliëntenraad van 24-uurs opvanglocaties 'Rosa Manus' en directie en medewerker van Stichting De Binnenvest,
- bestuur van moskee islamitische vereniging Ittihad en
- coördinator eer gerelateerd huiselijk geweld van de politie Hollands Midden.

2. Bevindingen met betrekking tot de gemeente Leiden

- 2.1 In 2012 hebben in de gemeente Leiden 700 incidenten huiselijk geweld plaatsgevonden, waarvan 160 aangiften (23%) zijn gedaan. Ten opzichte van 2011 een stijging van het aantal incidenten met 48 en een daling van het aantal aangiften met 2. In voorgaande jaren waren de cijfers:
- 2011: incidenten huiselijk geweld 652, aangiften 163 (25%). Ten opzichte van 2010 een daling van het aantal incidenten met 138 en een daling van het aantal aangiften met 14.
 - 2010: incidenten huiselijk geweld 790, aangiften 177 (22,41%). Ten opzichte van 2009 een daling van het aantal incidenten met 7 en een daling van het aantal aangiften met 38.
 - 2009: incidenten huiselijk geweld 797, aangiften 215 (26,98%)¹

Hieruit kan worden afgeleid dat ongeveer een kwart van de incidenten tot een aangifte leidt. Het achterblijven van het aantal aangiften ten opzichte van het aantal incidenten wil echter niet zeggen dat er geen hulpverlening wordt geboden na een incident. In de procedure van de integrale ketenaanpak² huiselijk geweld Hollands Midden, is een vast onderdeel het volgen van de situatie/het gezin.

- 2.2 Uit de gesprekken met de cliëntenraad van Rosa Manus en de coördinator eer gerelateerd huiselijk geweld blijkt dat de kwaliteit van de opvangvoorzieningen goed is en dat de capaciteit momenteel toereikend is.
- 2.3 In 2012 betreffen 82 van de 461 binnengekomen meldingen (18%) bij het Meldpunt Zorg en Overlast en het Advies en Meldpunt Kindermishandeling huiselijk geweld. Bij

¹ GGD Hollands Midden, Jaarverslag 2012 Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Steunpunt Huiselijk Geweld Hollands Midden, Cijfers politie Hollands Midden, p. 19.

² Integrale aanpak huiselijk geweld Hollands Midden, Steunpunt Huiselijk geweld Hollands Midden, april 2009.

het Steunpunt Huiselijk Geweld zijn in datzelfde jaar 59 telefonische meldingen over huiselijk geweld binnengekomen.³

- 2.4 In 2011 is 63 % van de cliënten in de vrouwenopvang van allochtone afkomst.⁴
- 2.5 Binnen moskee islamitische vereniging Ittihad wordt problematiek rond huiselijk geweld (h)erkend. In de preventieve sfeer wordt over dit specifieke onderwerp (nog) geen groepsvoorlichting gegeven. Bij incidenten treden de imam en/of het bestuur als vertrouwenspersoon/hulpverlener op. Er vindt geen registratie plaats van de incidenten.

3. Conclusies

- 3.1 De opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld, zoals geformuleerd in prestatieveld 7 van de Wmo en uitgevoerd volgens de ketenaanpak in het convenant huiselijk geweld, werkt.
- 3.2 Meer dan de helft van de cliënten in de opvang heeft een allochtone achtergrond. Zo is in 2011 63% van de cliënten in de vrouwenopvang van allochtone afkomst. Deels komt dit doordat de integratie en emancipatie van deze groep nu op gang komt en deels komt dit doordat deze groep minder mogelijkheden heeft om hulp te zoeken. Deze ontwikkeling kan op termijn tot gevolg hebben dat de huidige capaciteit ontoereikend is.
- 3.3 (Zelf)organisaties zoals een islamitisch centrum, zijn niet opgenomen in de ketenaanpak huiselijk geweld.

4. Adviezen

- 4.1 De Wmo gaat uit van eigen kracht van de burger. Voor huiselijk geweld houdt dit in dat wanneer men hulp nodig heeft men adequaat geholpen moet kunnen worden. Tijdige signalering, juiste doorverwijzing en passende begeleiding zijn hiervoor noodzakelijk.
- 4.2 Op grond van bovenstaande wordt geadviseerd bij het opstellen van een (regionale) agenda huiselijk geweld als speerpunt op te nemen het betrekken van het maatschappelijk middenveld, (zelf)organisaties zoals moskee en vereniging bij de keten integrale aanpak huiselijk geweld en deze aan te spreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid.
- 4.3 Wijkgericht werken, laagdrempelige toegang tot hulp- en dienstverlening is een belangrijk onderwerp in de uitvoering van de Wmo. Met betrekking tot huiselijk geweld is het voor de cliënt echter van belang dat er een duidelijk herkenbaar, laagdrempelig, veilig centraal advies- en informatiepunt blijft.
- 4.4 Hierop aansluitend wordt geadviseerd taken en verantwoordelijkheden van laagdrempelige centra zoals het CJG (Centrum voor Jeugd en gezin), niet te vermengen met die van het steunpunt huiselijk geweld.
- 4.5 Geadviseerd wordt te monitoren of de capaciteit van de opvang toereikend blijft.

*Adviesraad WMO Leiden
25 april 2013*

³ GGD Hollands Midden, Jaarverslag 2012 Huiselijk Geweld en Kinder mishandeling Steunpunt Huiselijk Geweld Hollands Midden, p. 16.

⁴ Jaarverslag 2011 Rosa Manus, p. 9.